

ту, уміння ставити питання, формувати критичне мислення, обговорення, дебати, вивчення інших культур тощо. Використання найрізноманітніших інтерактивних методик проведення занять, зокрема таких, як мозковий штурм, кейс-метод, ділова гра, проблемно-пошуковий і дискусійний методи та ін. Зусилля викладача мають бути спрямовані на залучення переважної більшості студентів до наукової дискусії з проблемних актуальних питань, отримання навичок активних комунікацій, безконфліктного спілкування, ораторського мистецтва.

Водночас, впровадження нових освітніх технологій має базуватися також і на історичному досвіді вітчизняної науки й педагогіки, практиці інтерпретації українською освітою європейських ідей.

Реформування вищої освіти в Україні у напрямку розвитку студентоцентризму є невідворотним і безальтернативним шляхом в умовах, коли «небачений раніше обсяг знань та інформації, їх стрімке зростання та ускладнення знецінюють просте засвоєння фактів, опанування застиглих алгоритмів та вивчення усталених теорій» [2].

Література

1. Будущее образования: уроки неопределенности [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://biz.liga.net/upskill/all/stati/3225018-budushchee-obrazovaniya-uroki-neopredelennosti.htm>
2. Стратегія реформування вищої освіти в Україні до 2020 року (проект) [Електронний ресурс] – Режим доступу до тексту : mon.gov.ua/img/zstored...HEReforms...11_11_2014.pdf.

Шереметьєва О.Ю., к.ю.н., доцент кафедри міжнародного та європейського права

СТУДЕНТОЦЕНТРИЗМ: НОВІТНІЙ ПІДХІД У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЯКОСТІ ЮРИДИЧНОЇ ОСВІТИ

Освітня галузь є однією з найдинамічніших сфер суспільного життя, що має відповідати рівню розвитку та вимогам сучасного суспільства. Останнім часом в Україні, враховуючи інтеграцію нашої держави в європейський простір, все гучніше йдеться про реформування сфери освіти загалом, і вищої освіти, зокрема.

Новий Закон України «Про вищу освіту» покликаний забезпечити правове підґрунтя для розвитку вищої освіти, проведення відповідних реформ з метою забезпечення надання якісно нових, конкурентоспроможних освітніх послуг. І хоча у ст. 1 цього Закону прямо не зазначається термін «студентоцентризм» [1], багато його положень ґрунтується саме на цьому принципі. Так, відповідно до ст. 47, освітній процес – це інтелектуальна, творча діяльність у сфері вищої освіти і науки, що провадиться у вищому навчальному закладі (науковій установі) через систему науково-методичних і педагогічних заходів і спрямована на передачу, засвоєння, примноження і використання знань, умінь та інших компетентностей у осіб, які навчаються, а також на формування гармонійно розвиненої особистості [1]. У свою чергу, особи, які навчаються у вищому навчальному закладі, через органи студентського самоврядування можуть брати участь в управлінні цим закладом, в обговоренні та вирішенні питань удосконалення освітнього процесу, науково-дослідної роботи, у заходах (процесах) щодо забезпечення якості вищої освіти, вносити пропозиції щодо змісту навчальних планів і програм тощо (ст. 40) [1]. Таким чином, забезпечені правові засади участі студентів в управлінні вищими навчальними закладами та їхній вплив на освітній процес, у тому числі і на його змістовну частину.

Однією з форм освітнього процесу і його невід'ємною складовою є практична підготовка осіб, які навчаються у вищих навчальних закладах, що здійснюється шляхом проходження ними практики на підприємствах, в установах та організаціях згідно з укладеними внз договорами або у його структурних підрозділах (ст. 51) [1]. Враховуючи важливість практичної підготовки для формування фахових умінь, навичок і компетентностей студентів, потрібних для подальшого працевлаштування після завершення навчання та отримання відповідної кваліфікації, законодавець з метою забезпечення необхідної якості вищої освіти та якості освітньої діяльності, серед учасників освітнього процесу виділяє фахівців-практиків, які залучаються на освітньо-професійних програмах, і роботодавців (ст. 52) [1]. Однак, не дивлячись на деякі правові колізії щодо термінологічного визначення та застосування такої правової категорії, як «роботодавець» [2, с. 379–382], законодавцем створені необхідні правові умови для співпраці бізнесу та академічних кіл у процесі підготовки конкурентоспроможних фахівців, у тому числі в юридичній сфері.

Ця співпраця може відбуватися через залучення фахівців-практиків до лекційних, семінарських занять, до обговорення змісту освітніх програм, а також через забезпечення проходження практики студентами у відповідних державних і бізнес-структурах. Наприклад, на юридичному факультеті ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана» значна увага приділяється саме практичній складовій освітнього процесу та працевлаштуванню випускників. Так, було укладено понад 30 договорів з різними установами, які передбачали умову про сприяння працевлаштуванню випускників юридичного факультету на базах практики. Це дало змогу щороку протягом 2012–2014 рр. забезпечити працевлаштування біля 50 % випускників факультету, що є одним з найкращих показників не тільки серед юридичних вищих навчальних закладів України, але і Європи.

Таким чином, принцип студентоцентризму у сфері вищої юридичної освіти є визначальним, і не тільки тому, що викладачі та студенти є основними учасниками освітнього процесу, але і тому, що це є вимогою сьогодення. Проте, має значення, щоб правильна ідея не була спалюжена у процесі реалізації. В цьому ключі важливо «не перегинати палицю», щоб в освітньому процесі принцип «студентоцентризму» не перетворився на «студентодиктатуру».

Література

1. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII // Офіц. вісник України. – 2014. – № 63. – Ст. 1728.
2. Науково-практичний коментар до Закону України «Про вищу освіту» / за ред.чл.-кор. НАН України В.Ф. Опришка. – К.: Парламентське вид-во, 2014. – 672 с.

Шкода Т.Н., к.е.н., доцент кафедри управління персоналом та економіки праці

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ДЕРЖАВИ І БІЗНЕСУ» АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ

Останнім часом проблема соціальної відповідальності держави та бізнесу перед суспільством значно посилилася. Відтак впровадження дисципліни «Соціальна відповідальність держави і бізнесу» у навчальну програму англійської програми магістерського рівня є дуже своєчасним.

Ця дисципліна орієнтована на розвиток у студентів компетенцій, спрямованих на розуміння соціальної відповідальності держави та суб'єктів господарювання, а також на вміння застосовувати отримані знання в практичній діяльності.

Викладання дисципліни «Соціальна відповідальність держави і бізнесу» англійською мовою має ряд особливостей, які варто розділити на певні групи.

До першої групи належать активності, що пов'язані з підготовкою та проведенням лекційних занять. Зокрема, підготовка лекційного матеріалу цієї дисципліни вимагає донесення до студентів новаторського підходу до соціальної відповідальності, запропонованого кафедрою управління персоналом та економіки праці; використання багатого матеріалу англійських наукових публікацій з проблем соціальної відповідальності; імплементації реальних практичних прикладів з соціально відповідальної діяльності держави та бізнесу; введення змістовних питань. Крім того, при перекладі тексту лекцій з української мови на англійську мову виникає потреба в узгодженні термінології, оскільки англійські джерела з дисципліни часто використовують специфічні наукові категорії. Як наслідок, під час проведення лекцій викладач повинен пояснювати цю різницю, щоб уникнути плутанини. Наповнення лекційних презентацій реальними практичними прикладами вимагає використання посилань на джерела, куди студенти можуть зайти в разі потреби і ознайомитись із тим питанням, що їх зацікавило, детальніше. Введення змістовних питань дозволяє проводити лекцію в інтерактивному режимі та орієнтувати увагу студентів на найважливіших проблемах соціальної відповідальності держави та бізнесу.

Друга група особливостей викладання дисципліни «Соціальна відповідальність держави і бізнесу» англійською мовою включає в себе активності, спрямовані на контрольну перевірку знань студентів і практичне засвоєння ними теоретичного матеріалу. Залежно від теми проведення практичного заняття можуть використовуватися міні-лекції, які проводять студенти, кейс-метод, ділові ігри, тестування, термінологічні диктанти, дискусії, інсценізації тощо.

Проведення практичних занять з цієї дисципліни англійською мовою вимагає застосування практичних прикладів з реалізації соціальних програм і проектів у різних державах світу, провідних ТНК і відомих вітчизняних компаній. Так, наприклад, проведення дискусії у формі оксфордських дебатів щодо соціальної відповідальності країн-членів ЄС у контексті вирішення проблеми